

Preventivní program školy

Škola:

Základní škola Veselí nad Lužnicí, Čs. Armády 210, okres Tábor

Školní rok:

2022/2023

Ředitelka školy:

Mgr. Ilona Vráňková

Školní metodik prevence rizikového chování:

Mgr. Dana Nováková

Mgr. Filip Heyduk

Termín seznámení pedagogických pracovníků s Preventivním programem:

pedagogická rada – srpen 2022

Termín seznámení žáků s Preventivním programem:

září 2022

Termín seznámení rodičů s Preventivním programem:

třídní schůzky v září a listopadu 2022

I. ÚVOD

Preventivní program (PP) je konkrétní dokument školy zaměřený na osobnostní a sociální rozvoj žáků, na rozvoj jejich komunikativních dovedností a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu. PP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Tento dokument představuje základní program prevence ve škole, jeho realizace je závazná a podléhá kontrole České školní inspekce. Při jeho zpracování jsme vycházeli z metodického pokynu MŠMT k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže a dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (*Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28*). PP zahrnuje aktivity především v oblasti prevence: drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality a delikvence, virtuálních drog a patologického hráčství, záškoláctví, šikanování, kyberšikany, vandalismu a jiných forem násilí, xenofobie, rasismu a ostatních druhů rizikového chování.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Veselí nad Lužnicí, ČSA 210, okres Tábor stojí v klidné části města. Jedná se o úplnou ZŠ, jejímž zřizovatelem je město Veselí nad Lužnicí. Školu navštěvují žáci především z městské části Veselí nad Lužnicí II - Mezimostí a okolních vesnic jako je Drahov, Zlukov, Řípec a další.

Škola má 9 ročníků, v každém je po jedné třídě, avšak v I., IV. a VII. Ročníku jsou vždy dvě třídy (A a B). Na 1. stupni je celkem 135 žáků, na II. stupni 113 žáků, celkem tedy 248 žáků. Součástí školy jsou i tři oddělení školní družiny. Škola nemá třídy se zvláštním zaměřením či specializací.

Vyučuje se podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Škola v Mezimostí – Škola mezi mosty, č. j. 2889/07-21 s účinností od 1. 9. 2007. Škola poskytuje základní vzdělávání směřující k naplnění všech kompetencí stanovených vzdělávacím programem.

III. VYTÝČENÍ DRUHŮ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

- šikana a projevy agrese
- kyberšikana
- záškoláctví
- rizikové sporty
- rizikové chování v dopravě
- rasismus a xenofobie
- působení sekt a extrémistických náboženských směrů
- rizikové sexuální chování
- užívání tabáku, alkoholu a dalších návykových látek
- závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)
- poruchy příjmu potravy (bulimie, anorexie)
- kriminální chování
- duševní onemocnění a psychické problémy
- sebepoškozování
- týrání a zneužívání dětí
- domácí násilí
- ohrožování mravní výchovy mládeže

IV. CÍLE PROGRAMU

CÍLOVÉ SKUPINY

- Hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem jiných národností, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.
- Pedagogové jako jeden tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům a pedagogům bez odborné kvalifikace.
- Rodiče dětí navštěvujících naši školu. Pozornost je věnována hlavně rodičům dětí, v jejichž třídě se vyskytují negativní jevy jako šikana, nebo výskyt drog. Speciální individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, sebepoškozování, agrese či šikana (agresor i oběť).

Školní preventivní program, ZŠ Veselí nad Lužnicí ČSA 210, okres Tábor

CÍLE PREVENCE

Dlouhodobé cíle:

- ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji a činit správná rozhodnutí
- formovat osobnost žáka, která bude zvládat sociální dovednosti, bude si vážit svého zdraví a bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas
- působit na žáky tak, aby v nich byly upevněny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou zvládat krizové situace, řešit konflikty a správně se v nich rozhodovat
- prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem
- posilovat sebevědomí, sebeúctu a vzájemnou úctu žáků
- vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování
- vytváření atmosféry vzájemné důvěry, respektu a bezpečí ve škole

Střednědobé cíle:

- zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP, VP)
- podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní parlament)
- pravidelné neformální setkávání pedagogů
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- zavést pravidelné a efektivní třídnické hodiny za účelem stálého a včasného monitorování klimatu ve třídě a zjišťování problémů

Krátkodobé cíle:

- monitorovat výskyt rizikového chování u žáků s ohledem na důsledky distan. vzdělávání
- řešit aktuální problémové situace ve třídách
- zapojovat žáky do aktivit školy (Školní parlament)
- zajistit besedy, nebo jiné aktivity s OSPOD, s Policií ČR, odborníky na drogy a jiná témata
- podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí (ZUŠ a jiné)
- zajistit proškolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování
- **vedení třídnických hodin s ohledem na důsledky distančního vzdělávání**
- zajistit specializační studium pro ŠMP
- zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování
- rozvíjet mediální gramotnost žáků - práce s informacemi, orientace ve virtuálním prostředí
- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu

V. ŠKOLNÍ A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

ZÁJMOVÉ KROUŽKY ORGANIZOVANÉ ŠKOLOU

- Tvořilové
- Logopedický kroužek
- Pohybové hry (2 skupiny)
- Taneční ateliér (2 skupiny)
- Výuka hry na zobcovou flétnu
- Kroužek anglického jazyka
- Zdravotnický kroužek
- Přírodovědný kroužek
- Jóga pro pedagogy

PLÁNOVANÉ AKCE

- školní výlety a exkurze
- vědomostní a dovednostní soutěže a olympiády
- sportovní den, plavecký výcvik, lyžařský kurz, cyklistický kurz, vodácký kurz
- projektové dny
- vánoční jarmark
- zahradní slavnost

VI. PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY

- **Bezpečná cesta do školy pro 1. a 2. ročník**
- **Osobní bezpečí pro 3. ročník**
- **Adaptační programy pro 1., 4., 5. a 6. třídu (Etické dílny)**
- **Preventivní programy pro vybrané ročníky (Etické dílny)**
- **Prevence rizikového sexuálního chování pro 8. a 9. třídu (lektorka Alena Paroubková)**
- **Série preventivních programů organizace Theia pro celou školu**
 - a) Bezpečný start do školního života (1. ročník)
 - b) Bezva třída (2. ročník)
 - c) Vliv médií na školní populaci (3. ročník)
 - d) Dětský svět financí (4. ročník)
 - e) Virtuální svět (5. ročník)
 - f) Šikana a násilí (6. ročník)
 - g) Kyberšikana a virtuální svět (7. ročník)
 - h) Peníze a jejich moc (8. ročník)
 - i) Násilí v blízkých vztazích (9. ročník)

VII. PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO PEDAGOGY

- **Jógou proti stresu pro zaměstnance školy**
- **Wellness víkend pro pedagogy**
- **Informativní seminář v oblasti prevence rizikového chování**

VIII. PLÁNOVANÉ PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO RODIČE

- **Vzdělávací panel na téma rizikového chování žáků**

IX. ZAPOJENÍ PROGRAMU DO VÝUKY

Prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Základem je budovat vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem, aby žák věděl, že se může na učitele s čímkoli obrátit a ten bude jeho názor respektovat, bude se zajímat o jeho potřeby, bude se snažit pomoci mu najít východisko či řešení.

I. stupeň

Primární prevenci na I. stupni má na starosti třídní učitel. S tématy prevence se žáci setkávají nejčastěji v předmětech, jako je **prvouka**, **přírodověda** a **vlastivěda**, ale také **český jazyk** a **dramatická výchova** (vhodné chování ve škole a ve společnosti, pravidla slušného chování, postavení v rodině, vztahy v rodině a její význam, komunikace, mezilidské vztahy, chování k cizím lidem, volný čas, režim dne, péče o zdraví, krizové situace, přivolání pomoci...).

II. stupeň

Preventivním tématům bude věnována pozornost zejména v předmětech **tělesná výchova** (využití volného času, mezilidské vztahy, seberealizace, sebepoznávání, řešení problémů, rozhodovací schopnosti...), **český jazyk** (pozitivní vzory hrdinů z četby, úvahy o životě, hledání životních cílů), **dějepis** (pozitivní vzory osobností, projevy rasismu a antisemitismu), **cizí jazyk** (komunikace), **občanská výchova** (volný čas a nabídka kulturních institucí, ochrana duševního vlastnictví, globální společenské problémy, člověk a morálka, člověk a dospívání, hledání sebe sama, náročné životní situace, právní řád, právní ochrana, trestní právo, příprava na pracovní uplatnění, životní perspektivy), **zeměpis** (lidské rasy, rasismus, xenofobie, ohniska národnostních konfliktů), **přírodopis** (lidské tělo, sexuální výchova, zdravé životní návyky, vývoj člověka, jedovaté rostliny, nebezpečné organismy, houby a zásady sběru, zásady první pomoci), **chemie** (vznik, výroba a účinky návykových látek a jejich vliv na člověka, bezpečné zacházení s chemickými látkami, výstražné symboly), **výtvarná výchova** (estetické prostředí, lidské vztahy), **hudební výchova** (zpěváci – příklady drogové závislosti, taneční drogy, rizika hudebních klubů).

Pro realizaci prevence je na II. stupni klíčový předmět **rodinná výchova**, který slouží mimo jiné jako třídnická hodina (řešení konfliktů, sebepoznání, ochrana zdraví, hygienické návyky, duševní hygiena, prevence zneužívání návykových látek, legislativa, krizové situace, asociální chování, týrané a zneužívané děti, základy sexuální výchovy, odolávání nátlaku, trestní odpovědnost, rozvoj osobnosti, základy duševní a tělesné hygieny)

X. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI

Oblast školství

- + pedagogicko-psychologická poradna
- + oblastní metodik prevence
- + Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity

Oblast zdravotnictví

- + dětský lékař (spolupráce při řešení rizikového chování – např. sebepoškozování, spolupráce při vzdělávání pedagogů i žáků v oblasti rizikového chování)

Oblast sociálních věcí

- + sociální odbor, kurátoři

Policie ČR, Městská policie

- + kriminální policie (oddělení nezletilých)
- + lektorské služby policistů v oblasti rizikového chování žáků

XI. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Problémy spojené s rizikovým chováním dětí je třeba řešit vždy ve vzájemné spolupráci školy, rodičů a odborných institucí. Proto je důležitá informovanost rodičů žáků, kteří budou o preventivním programu školy informováni prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách a prostřednictvím webových stránek školy. Vzájemná komunikace mezi rodiči a školou probíhá na individuálních schůzkách s ředitelkou školy, třídním učitelem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Rodiče mohou v případě vypořádání rizikového chování u svého dítěte informovat vedení školy či využívat konzultační hodiny ŠMP a výchovného poradce.

XII. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

1. Krizové centrum pro děti a rodinu (kontakt: 776 763 176)

Adresa: Č. Budějovice, Jiráskovo nábřeží 1549/10

2. Rodinné centrum RADOST (kontakt: 778 407 724)

Adresa: Tábor, Kapitána Nálepky 2393

3. Středisko pro rodinu (kontakt: 387 438 703)

Adresa: Č. Budějovice, Nádražní 47

4. Arkáda - sociálně psychologické centrum (kontakt: 382 211 300)

Adresa: Písek, Husovo náměstí 2/24

5. Pedagogicko-psychologická poradna ČB

Adresy: Pracoviště ČB, Nerudova 59 → **tel. 723 392 134**

Pracoviště Soběslav, Školní náměstí 56 → **tel. 731 841 015**

Pracoviště Tábor, Martina Koláře 2118 → **tel. 603 351 153**

6. Krajský protidrogový koordinátor Mgr. Marek Nerud

Adresa: Č. Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2 → **tel. 386 720 649**

LINKY A E-MAILY POMOCI:

Linka bezpečí = 116 111	Rodičovská linka = 606 021 021	E-mail = helpline@saferinternet.cz
--------------------------------	---------------------------------------	---

Konzultační hodiny:

1) Metodik prevence pro 1. stupeň Mgr. Dana Nováková = PO 14:00 – 14:30

2) Metodik prevence pro 2. stupeň Mgr. Filip Heyduk = ČT 7:00 – 7:30

Program byl vypracován na školní rok 2022/2023 dne 29. 8. 2022.

program vypracovali:

Mgr. Filip Heyduk, metodik prevence (II.st.)

Mgr. Dana Nováková, metodik prevence (I.st.)

program schválila:

Mgr. Ilona Vránková, ředitelka školy

Školní preventivní program, ZŠ Veselí nad Lužnicí ČSA 210, okres Tábor